

Handläggare: Gunilla Schedin
Tfn: 508 09 015

Till Norrmalms stadsdelsnämnd

Ansökan om statsbidrag för utveckling av alkohol- och drogförebyggande insatser

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden ansöker om utvecklingsmedel om 422 000 kronor för alkohol- och drogförebyggande insatser.

Ylva Tengblad
stadsdelsdirektör

Annette Luengo
avdelningschef

Sammanfattning

Regeringen har avsatt särskilda medel för att stimulera utvecklingen av alkohol- och drogförebyggande insatser på kommunal nivå.

Norrmalms stadsdelsförvaltning avser att genomföra två projekt inom ramen för det alkohol- och drogförebyggande arbetet. Det ena projektet, som handlar om att arbeta fram ett barnhälsoprogram, syftar både till att minska konsumtionen av alkohol och drogar och minska antalet unga som blir föremål för socialtjänstens insatser. Det andra projektet riktar sig till gymnasieungdomar har som huvudsakligt syfte att minska alkoholkonsumtionen.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom barn- och ungdomsavdelningen.

Bakgrund

Riksdagen har år 2001 fattat beslut om en nationell handlingsplan för att förebygga alkoholskador. År 2002 fattades även beslut om en nationell handlingsplan mot narkotika. Regeringen har avsatt särskilda medel för att stimulera utvecklingen av alkohol- och drogförebyggande insatser på kommunal nivå. Länsstyrelserna svarar för att efter ansökan från kommunerna fördela dessa medel.

Länsstyrelsen i Stockholms län har under perioden 2001 till 2005 fördelat sammanlagt ca 50 mnkr till länets kommuner för lokala alkohol- och narkotikaförebyggande insatser.

I budgetpropositionen för år 2006 har ytterligare medel anslagits till det alkoholskadeförebyggande arbetet. Länsstyrelsen i Stockholms län har med anledning av detta inbjudit länets kommuner att ansöka om medel för utveckling av förebyggande insatser vad gäller alkohol och droger.

Stadsdelsförvaltningen avser att genomföra två projekt inom ramen för det alkohol- och drogförebyggande arbetet. Det ena projektet, som handlar om att arbeta fram ett barnhälsoprogram, syftar både till att minska konsumtionen av alkohol och droger och minska antalet unga som blir föremål för socialtjänstens insatser. Det andra projektet riktar sig till gymnasieungdomar och har som huvudsakligt syfte att minska alkoholkonsumtionen.

Barnhälsoprogram

Det alkohol- och drogförebyggande arbete som bedrivits vid Norrmalms stadsdelsförvaltning under år 2005 har även omfattat brottsförebyggande och hälsofrämjande arbete. Målet har varit att höja kunskapen om användningen av alkohol och droger samt förekomsten av kriminalitet och social ohälsa bland barn och unga för att på sikt främja hälsa och utveckling.

Kartläggningen ”unga, brott och social ohälsa”, som genomförts på Norrmalm, visar att flera riskfaktorer som t.ex. skolproblem, brottsaktivitet, relationsproblem och psykisk ohälsa samvarierar och påverkar uppkomsten av social ohälsa. Det finns därför behov av en gemensam strategi för att minska antalet risk-faktorer och öka tillgången på skyddsfaktorer. Resultatet av kartläggningen pekar också på en nödvändig prioritering av tidiga insatser och insatser riktade till sårbara grupper.

Projektidé

Projektet ska vidareutveckla det förebyggande och främjande arbete i form av ett barnhälsoprogram. Detta ska innehålla en strategisk helhetssyn utifrån

de fyra styrdokument som ligger till grund för det förebyggande arbetet inom grundskolorna - STAN-programmet (Stockholms tobaks- alkohol- och narkotiska program), elevhälsostrategin, arbetet mot kränkande behandling och Stockholms stads brottsförebyggande program.

Med hjälp av denna gemensamma ram ska tillgången på skyddsfaktorer förstärkas. Detta sker genom att revidera och utveckla skolornas handlingsplaner, utbilda personal i Örebro preventionsprogram (ÖPP) och höja kunskapen inom området Internet som en arena för det förebyggande arbetet. Tidiga insatser och insatser riktade till sårbara grupper vidareutvecklas i arbetet kring Föräldrakomet och olika former av barnstöd.

Målgrupp

Målgrupp är barn, elever och föräldrar samt personal inom barn- och ungdomsavdelningens olika verksamhetsområden.

Projektid

Projektet beräknas pågå fram till årsskiftet 2006/2007.

Resurser i projektet

Stadsdelsnämndens egna resurser i projektet är kostnader för personal involverade i projektet, preventionssamordnare, personal inom stadens grundskolor samt personal inom familjeenheten och fritidsenheten. Nämnden svarar också för lokalkostnader och kostnader för IT och övrig administration.

Förväntat resultat

Förväntat resultat är kopplat till verksamhetsplanens mål för år 2006 som är att minska ungdomars konsumtion av alkohol och narkotika och minska antalet unga som blir föremål för socialtjänstens insatser samt nolltolerans mot alla former av kränkande behandling.

Implementering i den ordinarie verksamheten

Inom Norrmalms stadsdelsförvaltning finns en styrgrupp med representanter från varje verksamhetsområde inom barn- och ungdomsavdelningen. Styrgruppens uppdrag är bl.a. att skapa en gemensam strategi för det förebyggande och hälsobefrämjande arbetet. Det operativa arbetet sker sedan inom de olika verksamhetsområdena.

Utvärdering

Utvärdering och uppföljning kommer i första hand att göras av preventions- samordnaren med både en formativ utvärdering för att under arbetets gång få underlag för att förändra innehållet i det långsiktiga förebyggande arbetet och en summativ utvärdering som är inriktad på resultatet med hjälp av

Stockholmsenkäten, skolundersökningen, fritidsvaneundersökning och barnhälsostatistik.

Förebyggande insatser riktade till gymnasieelever

Stockholms stads drogvanundersökning, den s.k. Stockholmsenkäten, visar att gymnasieungdomar konsumerar betydligt mer alkohol än högstadieungdomar. Ungdomar inom stadsdelen Norrmalm har en högre genomsnittlig alkoholkonsumtion än ungdomar i andra stadsdelar. Tendensen är en ökad alkohol- och festkultur med flera unga festarrangörer i city.

Vid den för stadsdelarna Norrmalm, Kungsholmen och Östermalm gemensamma ungdomsmottagningen möter personalen ungdomar från de berörda stadsdelarna som är högpresterande, högkonsumerar alkohol, deltar i arrangerade festklubbar, visar tecken på psykisk ohälsa och använder värktabletter. Denna grupp har inte varit föremål för några omfattande förebyggande insatser.

Projektidé

I projektet ska en behovsinventering av stöd och förebyggande insatser för gymnasieelever göras. Projektet ska utveckla samarbetet mellan gymnasieskolor, ungdomsmottagningen och socialtjänstens familjeenhet. Vissa gemensamma insatser ska utvecklas i samverkan med stadsdelsförvaltningarna på Östermalm och Kungsholmen.

Personal inom gymnasieskolor ska erbjudas utbildning i Örebro preventionsprogram (ÖPP). Ett självscreeningprogram ska införskaffas till ungdomsmottagningen så att gymnasieungdomarna själva ska kunna få fram en egen riskprofil utifrån sina alkoholvanor. Projektet kommer också att omfatta kunskapshöjande insatser när det gäller Internet som en arena för det förebyggande arbetet.

Projektid

Projektet beräknas pågå från den 1 juli 2006 och till den 30 juni 2007.

Resurser i projektet

Stadsdelsnämndens egna resurser i projektet är kostnader för personal involverade i projektet, preventionsamordnare, personal inom stadens grundskolor samt personal inom familjeenheten och fritidsenheten. Nämnden svarar också för lokalkostnader och kostnader för IT och övrig administration.

Förväntat resultat

Minskad alkoholkonsumtion bland gymnasieelever

Implementering i den ordinarie verksamheten

I en gemensam arbetsgrupp med representanter från elevhälsan på gymnasieskolor, ungdomsmottagningen och de tre stadsdelsförvaltningarnas, preventionssamordnare ska en strategi utarbetas för att sedan omsättas i praktiskt handlingsinriktat arbete. Det operativa arbetet sker sedan inom de olika verksamhetsområdena. Livskunskap och Örebro preventionsprogram är två av de arbetssätt som särskilt kommer att följas upp.

Utvärdering

Utvärdering och uppföljning görs i första hand av preventionssamordnaren med både en formativ utvärdering för att under arbetets gång få underlag för att förändra innehållen för det långsiktiga förebyggande arbetet och en summativ utvärdering som är inriktad på resultatet med hjälp av Stockholmsenkäten.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden ansöker om statsbidrag från länsstyrelsen om 422 000 kronor för att utveckla ett barnhälsoprogram samt för utveckling av alkohol- och drogförebyggande insatser riktade till gymnasieelever.

Bilagor

1. Sammanfattning av projektet barnhälsoprogram
2. Sammanfattning av projektet alkohol- och drogförebyggande insatser riktade till gymnasieungdomar
3. Projektbudget